

Correctievoorschrift VSBO PBL

2024

tijdvak 1
dinsdag 21 mei
07.30 - 09.30 uur

Economie

Verwerken scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.
De scores moeten uiterlijk maandag 3 juni 2024 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-v.s.b.o. d.d. 23-06-2008 (PB. 2008, no. 54). Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

- 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Eenzelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel van het examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wél mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden door het ETE.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Economie PBL eerste tijdvak 2024 kunnen maximaal 48 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 33 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Xavi's smartphone

1 maximumscore 3

- een doel
- chartaal geld
- gebruiksgoed
- ruilmiddel

4 goed	3
3 goed	2
1 of 2 goed	1

2 A

3 A

4 C

5 maximumscore 2

Bewering	Juist	Onjuist
De hoogte van de rente van een lening is afhankelijk van de leeftijd van Xavi.		X
Het termijnbedrag van een lening behoort tot de vaste lasten.	X	

Mario, de dappere student

6 C

7 maximumscore 1

$$100/25 \times f\ 125,- = f\ 500,-$$

8 C

9 maximumscore 1

$$f\ 85 / f\ 335 \times 100\% = 25,4\%$$

10 maximumscore 1

Overschot van f 195,-

1

Meubelfabriek

11 maximumscore 2

Voorbeeld	Natuur	Arbeid	Kapitaal
Computergestuurde machines zagen het hout precies op maat.			X
John maakt technische tekeningen voor meubels.		X	
Hout voor kasten komt uit Santo Domingo.	X		

3 goed

2

1 of 2 goed

1

12 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- nieuwe kennis van de techniek
- nieuwe uitvindingen.
- nieuwe manieren om te produceren
- gebruiken van nieuwe technieken

Andere (anders geformuleerde) antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

13 maximumscore 2

- $f\ 1.800.000 - f\ 750.000,-$
 $- f\ 680.800,- = f\ 369.200,-$

1

1

14 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- zorgen voor betere arbeidsverdeling
- scholing van het personeel
- prestatiebeloning
- betere arbeidsomstandigheden
- betere werksfeer
- nieuwe, betere machines aanschaffen
- te automatiseren en andere technologie toe te passen.

Andere (anders geformuleerde) antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Bryan en zijn drone

15 C

16 maximumscore 3

Bewering	Juist	Onjuist
Het opofferen van productiemiddelen om een product te maken, noemen we in de economie schaarste	X	
Tegenover schaarse goederen staan vrije goederen	X	
Diensten zijn goederen die tastbaar zijn		X

Per regel 1 punt

17 maximumscore 2

$f\ 285 \times 4 = f\ 1.140,-$

1

35% van $f\ 1.140 = f\ 399,-$

1

18 A

19 B

Dauids hybrideauto

20 A

21 maximumscore 1

$84 \times f\ 850,- - f\ 59.080,- = f\ 12.320,-$ kredietkosten

22 maximumscore 2

Bewering	Juist	Onjuist
De WA-Casco autoverzekering is een wettelijk verplichte verzekering voor een nieuwe auto.		X
De WA-Casco autoverzekering dekt de schade aan anderen en schade aan jouw eigen auto	X	

Lening van Johan

23 B

24 maximumscore 3

Bewering	Juist	Onjuist
In de kredietkosten zit de rente die je betaalt voor het lenen van geld.	X	
Het geleende geld betaal je in één keer terug.		X
Voor het kopen van een huis sluiten mensen een hypothecaire lening.	X	

Per regel 1 punt

25 maximumscore 2

$f\ 228,- \times 36 = f\ 8.208,-$
 $- f\ 7.500,-$
 $= f\ 708,-$

1

1

26 A

De magnetron staat in brand!

27 maximumscore 1

Wet productaansprakelijkheid

28 B

29 maximumscore 1

$100 / 2,5 \times f\ 70,- = f\ 2.800,-$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Een baan voor Ray

30 C

31 maximumscore 1

$(2.800 \times 12 / 52) : 20 = f \ 32,31$ per uur

32 maximumscore 3

Bewering	Juist	Onjuist
Een vacature is een onbezette arbeidsplaats	X	
Bezette arbeidsplaatsen en vacatures vormen de totale vraag naar arbeid.	X	
Een vacature behoort tot de beroepsbevolking van een land		X

Per regel 1 punt

33 maximumscore 2

primaire arbeidsvoorwaarde: werktijd/ loon

1

secundaire arbeidsvoorwaarde: auto van de zaak/ woning/ studie/ kinderopvang

1

Andere (anders geformuleerde) antwoorden ter beoordeling van de examinerator.